

Üniversite Öğrencilerinin Romantik İlişki İnançlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi¹

An Investigation of University Students' Romantic Relationship Beliefs Related to Some Variables

Müzeyyen KÜÇÜKARSLAN² ve Cem Ali GİZİR³

Öz: Bu araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilere yönelik inançlarının cinsiyet, öğrenim gördükleri sınıf düzeyi ve romantik ilişki yaşama durumu değişkenlerine göre farklılaşım farklılaşmadığını incelemektir. Araştırmanın örneklemini, 2010-2011 eğitim-öğretim yılında lisans düzeyinde öğrenim görmekte olan 957 (559 kız, 398 erkek) üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Bu çalışmada, veri toplama araçları olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen "Kişisel Bilgi Formu" ile Türkçe'ye uyarlaması yapılan "Romantik İnançlar Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırma verileri t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) teknikleri kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma bulgularına göre, üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilere yönelik inançları, cinsiyet, sınıf düzeyi ve romantik ilişki yaşama durumuna göre farklılık göstermiştir. Bulgular cinsiyet açısından ele alındığında, erkek öğrencilerin kızlara oranla romantik ilişkilere yönelik inançlar arasında yer alan aşk bir yol bulur ve ilk görüşte aşk inançlarına daha yüksek düzeyde sahip oldukları görülmüştür. Sınıf düzeyi dikkate alındığında ise birinci ve ikinci sınıf öğrencilerinin ilk ve tek ile idealleştirme inançlarının dördüncü sınıf öğrencilerine oranla daha yüksek düzeyde olduğu gözlenmiştir. Son olarak, romantik ilişki yaşama durumu açısından incelendiğinde, "daha önce yaşamayıp, şimdi romantik bir ilişki yaşayan" öğrencilerin aşk bir yol bulur, ilk ve tek ile idealleştirme inançlarının diğer gruplardaki öğrencilere göre daha yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: romantik ilişki, gerçekçi olmayan romantik ilişki inançları, üniversite öğrencileri

Abstract: The purpose of the present study is to determine whether there is a difference among university students' romantic relationship beliefs in regard to gender, grade level and dating status. The sample consisted of 957 (559 female, 398 male) undergraduate students attending a university during 2010-2011 academic year. Two instruments, namely, "Demographic Data Form" and "Romantic Beliefs Scale" adapted to Turkish were used in the present study. One way analysis of variance (ANOVA) and t-test were used to analyze the data. The results of the study revealed that university student' romantic relationship beliefs differed significantly in terms of gender, grade level and dating status. Specifically, males were significantly more likely to have beliefs about love finds a way and love at first sight than females. When grade level considered, it was observed that freshman and sophomore students have one and only and idealization beliefs more than the senior students. Lastly, when students' romantic relationship experiences were taken into consideration, it was found that the students "experiencing a romantic relationship for the first time" were significantly more likely to have beliefs on love finds a way, one and only and idealization than the other three groups of students.

Keywords: romantic relationship, irrational romantic relationship beliefs, university students

Üniversite yaşamı, yeni akademik ve sosyal yaşama uyum sağlama, kimlik ve kişilik gelişimini tamamlama ile yakın ilişkiler kurabilme gibi beliren yetişkinlik dönemine özgü birçok gelişimsel görevi içinde barındıran zorlu bir süreçtir. Bu süreçte, özellikle sosyal ve duygusal uyumun hızlanması

ve ergenlikten yetişkinliğe geçiş sürecinin sağlıklı bir şekilde tamamlanmasında yakın ilişkilerin önem kazanması (Mosher ve Danoff-Burg, 2007; Moss ve Schwebel, 1993; Ponzetti ve Cate, 1988) nedeniyle üniversite öğrencileri yakın ilişkiler kurmaya ya da varolan ilişkilerini geliştirmeye çaba

¹ **Yazar Notu:** Bu çalışma, Yrd. Doç. Dr. Cem Ali GİZİR danışmanlığında hazırlanan birinci yazarın yüksek lisans tez çalışmasından alınmıştır.

² Uzm., Mersin Üniversitesi, Mersin, E-posta: mkarslan82@gmail.com

³ Yrd. Doç. Dr., Mersin Üniversitesi, Mersin, E-posta: cagizir@mersin.edu.tr

sarf etmektedirler. Yakın ilişkiler kapsamında ele alınan ve bu ilişkilerin özel bir bölümünü oluşturan romantik ilişkiler ise genç yetişkinlerin yaşamlarının neredeyse merkezini oluşturmaktadır (Demir, 2008) ve 18-26 yaş arasındaki üniversite öğrencilerinin en önemli psikososyal gelişim görevleri arasında gösterilmektedir (Erikson, 1968; Kuttler ve Greca, 2004).

Romantik ilişkiler öncelikle ergenlik döneminde ortaya çıksa da, aslında bu tür ilişkilerin tam olarak yetişkinliğe geçiş sürecinde keşfedildiği ve yaşandığı varsayılmaktadır. Bir başka deyişle, ergenlik döneminde yaşanan romantik ilişkiler, çoğunlukla eğlence ve ortaklaşa deneyimler edinme amacıyla kurulup kısa sürmekte (Feiring, 1996), yetişkinliğe geçiş aşamasında ise daha ciddi olmakta, yakınlık ve bağlılık duygularını içermektedir (Montgomery, 2005). Bu nedenle, üniversite öğrencilerinin romantik ilişkileri hakkındaki algı, beklenti ve görüşleri, onlara “ilişkisel bir bakış açısı” kazandırmakta (Furman ve Shaffer, 1999) kimlik ve kişilik gelişimlerini etkileyerek genç yetişkinlik döneminde yaşanan ilişkilerin gelişiminde (Davies, 2006; Q’sullivan, Cheng, Harris ve Brooks-Gunn, 2007; Raley ve Sullivan, 2010) ve gelecekteki evlilik yaşamlarının niteliğinde (Furman, 2002) önemli bir rol oynamaktadır.

İlgili alan yazında, romantik ilişkilerin, bireylerin iyi oluş düzeylerini önemli ölçüde etkilediği belirtilmekte (Assad ve Donnellan, 2007; Collins, 2003; Florsheim ve Moore, 2008; Neff ve Suizzo, 2006), sağlıklı romantik ilişki yaşayan bireylerin yüksek özgüven ve benlik algısına sahip oldukları ve olumlu bir kişilik geliştirdikleri vurgulanmaktadır (Furman, 2002). Romantik ilişkilerdeki olumsuz yaşantıların ise üniversite öğrencilerinde strese yol açtığı ve beraberinde kişiler arası çatışmaları, cinsel duygularla baş etme sorunlarını, romantik ve sosyal ilişkilerini kontrol etme ile ilgili çeşitli güçlükleri ortaya çıkardığı belirtilmektedir (Creasey ve Ladd, 2004; Shi, 2003; Zimmer-Gembeck, 2002).

Bununla birlikte, son dönemlerde yapılan çalışmalarda romantik ilişkilerin başlamasını ve gelişimini büyük oranda etkilediği öngörülen (Knee, 1998) ve ilişkilerde çatışmalara yol açan nedenler arasında gösterilen romantik ilişki inançları sıklıkla ele alınmaktadır (Eidelson ve Epstein, 1982; Fokkert ve van Kooten, 2009; Romans ve DeBord, 1995; Sprecher ve Metts, 1999). Romantik inanç ya da beklentiler (Hazan ve Shaver, 1987; Sprecher ve Metts, 1999), gerçekçi olmayan ilişki standartları (DeBord, Romans ve Kriehok, 1996) ya da işlevsel olmayan inançlar (Sharp ve Ganong, 2000) olarak ifade edilen romantik ilişki inançları, bir ilişkiye

yönelik belirli idealleri oluşturan algı ve beklentiler olarak tanımlanmaktadır (Eidelson ve Epstein, 1982). Araştırmalara göre, romantik ilişkilere yönelik inançlar yüksek düzeyde olduklarında ilişkiye bir takım gerçek dışı özellikler yüklenmektedir. Aslında bu özellikler, ilişkiye güç vermek açısından bir dereceye kadar gereklidir (Sharp ve Ganong, 2000; Sprecher ve Metts, 1999). Ancak, romantik ilişkiye yönelik inanç ve düşünceler abartıldıklarında, eşlerin olumsuz özelliklerine odaklanmaya ve ardından hayal kırıklıklarına, çatışmalara ve romantik ilişkilerin bitmesine yol açabilmektedirler (James, Hunsley ve Hemsworth, 2002; Medora, Larson, Hortaçsu ve Dave, 2002; Metts ve Cupach, 1990). Dolayısıyla, bireylerin ilişkilerinin nasıl olması gerektiği ile ilgili değişen beklentileri ve bu beklentilerin temelinde yer alan çeşitli kaynakları bilmeleri önem arz etmektedir (Honeycutt ve Cantrill, 2001).

Bu bakış açısıyla, bu çalışmada üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilere yönelik inançlarının cinsiyet, öğrenim gördükleri sınıf düzeyi ve romantik ilişki yaşama durumu değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu çalışmada romantik ilişkilere yönelik inançlar, dört boyutta ele alınmaktadır. *Aşk bir yol bulur*, bireyin romantik ilişkisini, her türlü engel, sorun ve farklılığa rağmen yürütebileceğine, *ilk ve tek* ise gerçek aşkın sonsuza dek süreceğine ve birey için sadece bir tek gerçek aşk olacağına yönelik inançları kapsamaktadır. Bununla birlikte *idealleştirme*, bireyin romantik ilişkisinde her şeyin mükemmel olacağına, aşık olduğu kişinin mükemmel bir sevgili olacağına yönelik inançları kapsarken, *ilk görüşte aşk* bireyin gerçek aşkı bulduğunu onunla tanışır tanışmaz anlayabileceğine yönelik inançlar olarak tanımlanmaktadır (Sprecher ve Metts, 1999).

İlgili alan yazın incelendiğinde, romantik ilişkilere yönelik inançlara odaklanan çalışmaların genellikle yurtdışında yapıldığı gözlenmektedir. Türkiye’de gerçekleştirilen çalışmaların ise çoğunlukla evli bireylerin romantik ilişki inançları (Güven, 2005; Hamamcı, 2005) üzerine odaklandığı ve üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerdeki inançlarına yönelik çalışmaların sınırlı sayıda gerçekleştirildiği görülmektedir. Dolayısıyla, özellikle üniversitede öğrenim gören kız ve erkek öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf düzeyine ve romantik ilişki yaşama durumlarına göre romantik ilişkilerdeki inançlarının ortaya konulmasının ilgili alan yazına katkı sunacağı düşünülmektedir. Aynı zamanda, üniversite öğrencilerinin üniversite psikolojik danışma ve rehberlik merkezlerine en sık başvurma nedenlerden birinin romantik ilişkilerinde yaşadıkları zorluklar olduğu belirtilmektedir (Creasey, Kershaw ve Boston,

1999). Üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerine yönelik temel algı, tutum ve beklentilerinin anlaşılması, bu konuda üniversitelerde gerçekleştirilecek başta psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri olmak üzere çeşitli önleyici ve gelişimsel çalışmalara da ışık tutacaktır. Bu sayede, üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerini sağlıklı bir şekilde biçimlendirmelerine ve gelişimsel özellikleri çerçevesinde ortaya çıkan bu temel gereksinimlerini olumlu yönde gerçekleştirmelerine destek sağlanabileceği düşünülmektedir.

Yöntem

Örneklem

Araştırmanın örneklemini, Akdeniz bölgesindeki bir devlet üniversitesinin Eğitim, Fen-Edebiyat, İktisadi ve İdari Bilimler ile Mühendislik Fakültelerinde öğrenim gören 957 lisans öğrencisinden oluşmaktadır. Araştırma örnekleminin belirlenmesinde izlenen aşamalar şöyledir: Öncelikle ilgili üniversite bünyesindeki fakülteler içinde kuruluşu en eski, öğrenci ve öğretim üyesi sayısı en çok olan ve bünyesinde tüm sınıf düzeylerini (1., 2., 3., ve 4. sınıf) bulduran fakülte ve bölümler belirlenmiştir. Ardından, yukarıda adı geçen fakülteler arasından seçkisiz örnekleme yoluyla her fakülte için iki bölüm olmak üzere toplam sekiz bölüm (Sınıf Öğretmenliği, İlköğretim Matematik Öğretmenliği, Matematik, Tarih, Gıda Mühendisliği, Çevre Mühendisliği, İşletme ve Maliye) belirlenmiş ve bu bölümlerin lisans düzeyindeki tüm sınıfları örnekleme dahil edilmiştir.

Örneklemin 559'u (% 58.4) kız ve 398'i (% 41.6) erkek öğrencilerden oluşmaktadır. Öğrencilerin yaş uzamı 18 ile 30 arasında değişmekte olup, ortalaması 21.51 (SS=1.89) olarak belirlenmiştir. Sınıf düzeyine göre değerlendirildiğinde, öğrencilerin 248'i (% 25.9) birinci, 271'i (% 28.3) ikinci, 234'ü (% 24.5) üçüncü ve 204'ü (% 21.3) dördüncü sınıfta öğrenim görmektedir. Örneklemin romantik ilişki yaşama durumları incelendiğinde ise öğrencilerin 149'u (% 15.6) "daha önce yaşamayıp, şimdi romantik bir ilişki yaşayanlar" grubunu, 238'i (% 25.9) "daha önce yaşamayıp şimdi romantik bir ilişki yaşamayanlar" grubunu, 296'sı (% 30.9) "daha önce ve şimdi romantik bir ilişki yaşayanlar" grubunu ve son olarak 274'ü (% 28.6) ise "hiç romantik ilişki yaşamayanlar" grubunu oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Kişisel Bilgi Formu: Örneklem grubunu tanımlayabilmek amacıyla katılımcıların bölüm, sınıf, yaş, cinsiyet ve romantik ilişki yaşayıp yaşamadıklarını belirlemek üzere araştırmacılar tarafından hazırlanan soru formu, "Kişisel Bilgi Formu" adı altında uygulanmıştır.

Romantik İnançlar Ölçeği (RİÖ): Romantik İnançlar Ölçeği, 1989 yılında Sprecher ve Metts tarafından geliştirilmiştir. Romantik ilişkilere yönelik belirlenen rasyonel olmayan temel inançları ölçmek amacıyla kullanılan ölçek, ilgili alan yazındaki analiz içeriklerinden özgün bir biçimde tasarlanmış ve bir ideoloji olarak romantik aşkın temel özelliklerinden derlenmiştir (Weaver ve Ganong, 2004). Özgün ölçek toplam onbeş maddeden oluşmakta ve dört alt boyut içermektedir. Sprecher ve Metts (1989), özgün ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısını, cinsiyet değişkeni ele alındığında, erkekler için .87 ve kızlar için .88 olarak bildirmişlerdir. Ölçeğin toplam puanından elde edilen Cronbach Alpha değeri .81 olup, test tekrar test güvenirliği ise .75 olarak belirlenmiştir.

Ölçeğin Türkçe'ye uyarlama ile geçerlik ve güvenirlik çalışmaları (Küçükarslan ve Gizir, 2013) temelinde yapı geçerliliğini belirlemek ve faktör yapısını incelemek amacıyla kullanılan açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi sonucunda ölçeğin 13 madde ile belirlenen ve "aşk bir yol bulur", "ilk ve tek", "idealleştirme" ve "ilk görüşte aşk" olarak adlandırılan dört faktöre ayrıldığı saptanmıştır. Beşli Likert tipi derecelendirmenin kullanıldığı RİÖ'nün Türkçe formundan alınabilecek en düşük puan 13 ve en yüksek puan ise 65'tir. Benzer ölçek geçerliği kapsamında yapılan analizlerde de RİÖ ile Romans ve DeBord (1995) tarafından geliştirilen ve Gizir (2012) tarafından Türkçe'ye uyarlanan İlişki İnançları Ölçeği (İİÖ) puanları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki ($r=.76$, $p<.001$) olduğu bildirilmiştir. RİÖ'nün güvenirlik çalışmaları sonuçlarına göre ise ölçeğin iç tutarlık katsayısını belirlemek üzere elde edilen Cronbach Alfa değeri .84 olup, test-tekrar test güvenirliği ise .83 olarak bulunmuştur.

Bu çalışma kapsamında ele alınan verilere göre RİÖ'nün iç tutarlık katsayıları "aşk bir yol bulur" için .79, "ilk ve tek", için .69, "idealleştirme" için .50 ve "ilk görüşte aşk" için .67'dir. Cinsiyet değişkeni temelinde incelendiğinde ise ölçeğin Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı, kızlar için .85 ve erkekler için .82 olarak belirlenmiştir.

İşlem

Araştırma verileri, 2010-2011 eğitim-öğretim yılı Bahar dönemini kapsayan Nisan-Mayıs aylarında üniversite bünyesindeki Eğitim, Fen-Edebiyat, Mühendislik ile İktisadi ve İdari Bilimler Fakültelerinin ilgili bölümlerinde öğrenim görmekte olan 1., 2., 3. ve 4. sınıf öğrencilerine uygulanan ölçme araçları aracılığıyla elde edilmiştir. Uygulama sınıf ortamında gerçekleştirilmiş ve öğrencilerin bu çalışmaya gönüllü katılımı esas alınmıştır. Uygulama sürecinde, öğrencilere araştırmanın amacı ve

ölçeklerin uygulanmasına ilişkin temel yönergeler açıklanmıştır. Sınıf içindeki uygulamalar, yaklaşık 15-20 dakika sürmüştür.

Verilerin Analizi

Verilerin analizi, SPSS 15 paket programı kullanılarak yapılmıştır. Gruplar arasındaki farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla cinsiyet değişkeni açısından bağımsız gruplar t-testi, sınıf düzeyi ve romantik ilişki yaşama durumu değişkenleri açısından ise tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve LSD teknikleri kullanılmıştır. Araştırmada anlamlılık düzeyi .05 olarak kabul edilmiştir.

Bulgular

Romantik İlişki İnançlarının Cinsiyete Göre İncelenmesine İlişkin Bulgular

Öğrencilerin cinsiyetleri ile RİÖ'nün alt ölçeklerinden elde ettikleri puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup

olmadığını belirlemek amacıyla yapılan bağımsız gruplar t-testi analizi sonuçları Tablo 1'de verilmiştir. Analiz sonuçlarına göre, romantik ilişkilere yönelik inançlar arasında yer alan *aşk bir yol bulur* ($t_{(955)}=-7.113, p<0.05$) ve *ilk görüşte aşk* ($t_{(955)}=-4.459, p<0.05$) alt ölçeklerinden elde edilen puanlar, öğrencilerin cinsiyetlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir. Cinsiyetler arası farkın hangi gruplar arasında olduğuna bakıldığında, erkek öğrencilerin *aşk bir yol bulur* ($\bar{X}=16.11$) ve *ilk görüşte aşk* ($\bar{X}=5.10$) alt ölçeklerinden elde ettikleri puan ortalamalarının kızlara oranla (sırasıyla, $\bar{X}=13.94$ ve $\bar{X}=4.50$) istatistiksel olarak daha yüksek olduğu görülmektedir.

Diğer yandan, romantik ilişkilere yönelik inançlar arasında yer alan *ilk ve tek* ($t_{(955)}=-.536, p>0.05$) ve *idealleştirme* ($t_{(955)}=-1.759, p>0.05$) alt ölçeklerinden elde edilen toplam puanlar ile öğrencilerin cinsiyetleri arasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 1. Cinsiyete Göre Romantik İlişkilere Yönelik İnançların t-testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Cinsiyet	n	$\bar{X}$	ss	sd	t	p
Aşk Bir Yol Bulur	Kız	559	13.94	4.80	955	-7.11	.000
	Erkek	398	16.11	4.42			
İlk ve Tek	Kız	559	8.22	3.41	955	-.546	.592
	Erkek	398	8.34	3.48			
İdealleştirme	Kız	559	9.34	3.01	955	-1.76	.079
	Erkek	398	9.68	2.95			
İlk Görüşte Aşk	Kız	559	4.50	1.97	955	-4.46	.000
	Erkek	398	5.10	2.13			

Romantik İlişki İnançlarının Sınıf Düzeyine Göre İncelenmesine İlişkin Bulgular

Öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre üniversite öğrencilerinin RİÖ'nün alt ölçeklerinden aldıkları puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla ise tek yönlü ANOVA yapılmıştır. Tablo 2'de yer alan analiz sonuçları incelendiğinde, öğrencilerin romantik ilişkilere yönelik inançları arasında yer alan *ilk ve tek* ($F_{(3,953)}=3.747, p<0.05$) ve *idealleştirme* ($F_{(3,953)}=5.122, p<0.05$) alt ölçeklerinden elde edilen puanlar, öğrencilerin sınıf düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir. Başka bir ifade ile öğrencilerin *ilk ve tek* ve *idealleştirme* ile ilgili romantik ilişkilere yönelik inançları, öğrenim gördükleri sınıf düzeyine bağlı olarak istatistiksel açıdan anlamlı bir şekilde değişmektedir.

Sınıf düzeyleri arasındaki farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan LSD testi sonuçlarına göre RİÖ'de yer alan *ilk ve tek* alt ölçeği açısından bu farklılığın istatistiksel olarak birinci sınıf ($\bar{X}=8.58$) ile dördüncü sınıf ($\bar{X}=7.69$) öğrencileri ve ikinci sınıf ($\bar{X}=8.60$) ile dördüncü sınıf ($\bar{X}=7.69$) öğrencileri arasında olduğu görülmektedir. Bir başka deyişle, birinci ve ikinci sınıf öğrencilerinin *ilk ve tek* inancı dördüncü sınıf öğrencilerinden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksektir. RİÖ'de yer alan *idealleştirme* alt ölçeği açısından incelendiğinde ise, yine birinci sınıf ($\bar{X}=9.83$) ve dördüncü sınıf öğrencileri ile ikinci sınıf ($\bar{X}=9.76$) ve dördüncü sınıf ($\bar{X}=8.87$) öğrencileri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar görülmüştür. Kısaca, birinci ve ikinci sınıf öğrencilerinin *idealleştirme* inancı, dördüncü sınıf öğrencilerinden

Tablo 2. Sınıf Düzeyine Göre Romantik İlişkilere Yönelik İnançların ANOVA Sonuçları

Alt Boyutlar	Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Aşk Bir Yol Bulur	Gruplararası	170.240	3	56.747	2.509	.057
	Grupiçi	21550.979	953	22.614		
	Toplam	21721.218	956			
İlk ve Tek	Gruplararası	131.773	3	43.924	3.747	.011
	Grupiçi	11170.210	953	11.721		
	Toplam	11301.983	956			
İdealleştirme	Gruplararası	135.602	3	45.201	5.122	.002
	Grupiçi	8409.251	953	8.824		
	Toplam	8544.853	956			
İlk Görüşte Aşk	Gruplararası	29.148	3	9.716	2.300	.076
	Grupiçi	4025.657	953	4.224		
	Toplam	4054.805	956			

istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksektir. Diğer yandan, romantik ilişkilere yönelik inançlar arasında yer alan *aşk bir yol bulur* inancı ($F_{(3,953)} = 2.509$, $p > 0.05$) ile *ilk görüşte aşk* inancı ($F_{(3,953)} = 2.300$, $p > 0.05$) açısından ise öğrencilerin sınıf düzeylerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gözlemlenmemiştir.

Romantik İlişki İnançlarının Romantik İlişki Yaşama Durumuna Göre İncelenmesine İlişkin Bulgular

Romantik ilişki yaşama durumları açısından üniversite öğrencilerinin RİÖ'nün alt ölçeklerinden aldıkları puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ANOVA analizinde öğrencilerin romantik ilişki yaşama durumları dört temel grup altında incelenmiştir. Bu gruplar:

a) *daha önce yaşamayıp, şimdi romantik bir ilişki yaşayanlar*, b) *daha önce yaşayıp şimdi romantik bir ilişki yaşamayanlar*, c) *daha önce ve şimdi romantik bir ilişki yaşayanlar* ile d) *hiç romantik ilişki yaşamayanlar* olarak adlandırılmıştır.

Tablo 3'te yer alan analiz sonuçları incelendiğinde, romantik ilişki yaşama durumları açısından üniversite öğrencilerinin RİÖ'nün alt ölçeklerinden aldıkları puan ortalamaları incelendiğinde *aşk bir yol bulur* ($F_{(3,953)} = 28.801$, $p < 0.01$), *ilk ve tek* ($F_{(3,953)} = 17.321$, $p < 0.01$) ve *idealleştirme* ($F_{(3,953)} = 8.303$, $p < 0.01$) puanları temelinde gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir. Diğer yandan, RİÖ'de yer alan *ilk görüşte aşk* alt ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin puanları temelinde gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($F_{(3,953)} = 1.595$, $p > 0.05$).

Tablo 3. Romantik İlişki Yaşama Durumuna Göre ANOVA Sonuçları

Alt Boyutlar	Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Aşk Bir Yol Bulur	Gruplararası	1805.651	3	601.884	28.801	.000
	Grupiçi	19915.567	953	20.898		
	Toplam	21721.218	956			
İlk ve Tek	Gruplararası	584.388	3	194.796	17.321	.000
	Grupiçi	10717.595	953	11.246		
	Toplam	11301.983	956			
İdealleştirme	Gruplararası	217.646	3	72.549	8.303	.000
	Grupiçi	8327.207	953	8.738		
	Toplam	8544.853	956			
İlk Görüşte Aşk	Gruplararası	20.257	3	6.752	1.595	.189
	Grupiçi	4034.547	953	4.234		
	Toplam	4054.805	956			

Romantik ilişki yaşama düzeyleri arasındaki farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan LSD testi sonuçlarına göre RİÖ'de yer alan *aşk bir yol bulur* alt ölçeği açısından tüm gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar gözlenmektedir. Özetle, *aşk bir yol bulur* inancı açısından gruplar arasındaki farkın istatistiksel olarak *daha önce yaşamayıp, şimdi romantik bir ilişki yaşayan* öğrenciler ($\bar{X}=17.06$) ile diğer üç grupta bulunan *daha önce yaşayıp şimdi romantik bir ilişki yaşamayanlar* ($\bar{X}=14.19$), *daha önce ve şimdi romantik bir ilişki yaşayanlar* ($\bar{X}=15.99$) ve *hiç romantik bir ilişki yaşamayanlar* ($\bar{X}=13.32$) arasında olduğu görülmektedir. Buna göre, *daha önce yaşamayıp, şimdi romantik bir ilişki yaşayan* öğrencilerin *aşk bir yol bulur* inancı diğer üç gruptaki öğrencilere göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek görülmektedir.

Bununla birlikte, *aşk bir yol bulur* inancı açısından, *daha önce ve şimdi romantik bir ilişki yaşayan* ($\bar{X}=15.99$) öğrencilerin *aşk bir yol bulur* inancı alt ölçeğinden aldıkları puanlar *daha önce yaşayıp şimdi romantik bir ilişki yaşamayan* ($\bar{X}=14.19$) ve *hiç romantik bir ilişki yaşamayan* ($\bar{X}=13.32$) öğrencilere göre yine istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek görülmektedir. Aynı zamanda, *daha önce yaşayıp şimdi romantik bir ilişki yaşamayan* ($\bar{X}=14.19$) öğrencilerin *aşk bir yol bulur* inancına yönelik puanları, *hiç romantik bir ilişki yaşamayan* ($\bar{X}=13.32$) öğrencilerin puanlarına göre istatistiksel olarak daha yüksek bulunmuştur. Sonuç olarak, *daha önce yaşamayıp, şimdi romantik bir ilişki yaşayan* öğrencilerin *aşk bir yol bulur* inancı diğer gruptakilere göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek, *hiç romantik bir ilişki yaşamayan* öğrencilerin ise diğer gruptakilere göre anlamlı düzeyde düşük olduğu saptanmıştır.

RİÖ'de yer alan *ilk ve tek* alt ölçeği açısından gruplar arasındaki farklılıklar incelendiğinde, LSD testi sonuçlarına göre, *daha önce yaşamayıp, şimdi romantik bir ilişki yaşayan* öğrenciler ($\bar{X}=10.04$) ile diğer üç grupta bulunan *daha önce yaşayıp şimdi romantik bir ilişki yaşamayanlar* ($\bar{X}=7.84$), *daha önce ve şimdi romantik bir ilişki yaşayanlar* ($\bar{X}=8.21$) ve *hiç romantik bir ilişki yaşamayanlar* ($\bar{X}=7.80$) arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir. Buna göre, *daha önce yaşamayıp, şimdi romantik bir ilişki yaşayan* öğrencilerin *ilk ve tek* inancı diğer gruptakilere göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek görülmektedir. Benzer şekilde, RİÖ'de yer alan *idealleştirme* alt ölçeği açısından gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak incelendiğinde yine *daha önce yaşamayıp, şimdi romantik bir ilişki yaşayan* öğrenciler ($\bar{X}=10.53$) ile

diğer üç grupta bulunan *daha önce yaşayıp şimdi romantik bir ilişki yaşamayanlar* ($\bar{X}=9.17$), *daha önce ve şimdi romantik bir ilişki yaşayanlar* ($\bar{X}=9.54$), ve *hiç romantik bir ilişki yaşamayanlar* ($\bar{X}=9.17$) arasında olduğu görülmektedir. Sonuç olarak, *daha önce yaşamayıp, şimdi romantik bir ilişki yaşayan* öğrencilerin *idealleştirme* inancı diğer gruptakilere göre istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde daha yüksek görülmektedir.

Tartışma

Araştırma bulguları, üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilere yönelik inançlarının cinsiyet, sınıf düzeyi ve romantik ilişki yaşama durumlarına göre anlamlı olarak farklılaştığını ortaya koymuştur. *Cinsiyet* değişkeni açısından incelendiğinde, romantik ilişki inançları arasında yer alan *aşk bir yol bulur* inancına, erkek öğrencilerin kız öğrencilere oranla daha yüksek düzeyde sahip oldukları görülmektedir. İlgili alan yazın incelendiğinde Carlson ve Rose (2007), kadınların romantik ilişkinin iyi gidip gitmediğine yönelik kaygılarının erkeklerden daha fazla olduğunu belirtmektedirler. Bu kaygılar nedeniyle, kadınların ilişki sürecindeki beklentileri erkeklerden daha ayrıntılı olmakta ve kadınlar kendi ilişkilerini erkeklere oranla daha dikkatli ve yakından incelemektedirler. Bir başka deyişle kadınlar, romantik ilişkilere yaşanan problemlere erkeklere göre daha duyarlı olmakta (Choo, Levine ve Hatfield, 1996) ve ilişkilere yaşanan anlaşmazlıkları, aşka ve ilişkiye yönelik önemli bir tehdit olarak algılamaktadırlar (Stackert ve Bursik, 2003). Buna ek olarak, kadınların "anlaşmazlık yıkıcıdır" biçiminde ifade edilen inanca erkeklerden daha fazla sahip olma eğiliminde oldukları (Beştav, 2007; Bradbury ve Fincham, 1993), erkeklerin ise romantik ilişkilere yaşanan çatışmalarda kadınlara oranla romantik eşlerine daha çok uyum sağladıkları ve çatışmalardan kaçınmayı daha fazla tercih ettikleri belirtilmektedir (Can, 2006). Bu bulgular, romantik ilişkide yaşanan sorun, çatışma ya da problemlere karşı kadınların daha duyarlı, nesnel ve yüzleşmeci, erkeklerin ise daha öznel ve kaçınmacı bir tutum sergiledikleri biçiminde değerlendirilmektedir. Dolayısıyla, erkeklerin kadınlara oranla aşkın, her türlü sorunun üstesinden gelebileceğine dair daha iyimser bir bakış açısıyla *aşk bir yol bulur* inancına sahip olmaları olası görünmektedir.

Cinsiyet değişkeni açısından elde edilen bir diğer bulgu ise, romantik ilişki inançları arasında yer alan *ilk görüşte aşk* inancına, erkek öğrencilerin kız öğrencilere oranla daha yüksek düzeyde sahip olduklarıdır. İlgili alan yazında, romantik eş seçiminde erkeklerin fiziksel çekiciliği ön planda tutarken,

kadınların çoğunlukla toplumsal ve ekonomik statü, hırs, güçlü bir karakter ve zekaya dikkat ettikleri görülmektedir. Diğer bir deyişle, ilişkilerin başlangıcında erkeklerin doğurganlık değerine dair işaretler (dış görünüş, fiziksel çekicilik ve gençlik), kadınların ise kaynak edinme becerisine dair işaretler (olgunluk, yüksek eğitim düzeyi ve ekonomik güvence) aradığı belirtilmektedir (Coleman ve Ganong, 1992; Medora, Larson, Hortaçsu ve Dave, 2002; Pines, 2010). Dolayısıyla, ilk izlenimlerin oluşturulduğu ilk temas ve ilk görüş temelinde erkeklerin romantik ilgi ve ilişkiden etkilenme düzeyleri kadınlara oranla daha fazla olabilmektedir. Bu nedenle, erkeklerin fiziksel görünüm ve çekiciliğe atfettikleri anlama bağlı olarak *ilk görüşte aşka* dair ilişki inançlarının kadınlara oranla daha yüksek düzeyde olabileceği düşünülmektedir.

Bulgular sınıf düzeyi değişkeni açısından ele alındığında, birinci ve ikinci sınıf öğrencilerinin *idealleştirme* romantik ilişki inancına, dördüncü sınıf öğrencilerine oranla daha yüksek düzeyde sahip oldukları görülmektedir. Montgomery (2005), üniversite öğrencilerinin *idealleştirme* inançlarının lise öğrencilerinden daha düşük düzeyde olduğunu belirtmektedir. Bir başka deyişle, beliren yetişkinlik döneminin başladığı dönemde ve sonrasında öğrencilerin romantik eşlerini daha az idealleştirdikleri ifade edilmektedir. Benzer şekilde Knox ve Sporkowski (1968), üniversite öğrencilerinin ilişki deneyimleri arttıkça, yaşadıkları aşka ve sevgililerine yönelik gerçekçi algı ve değerlendirmelerinin de artacağını ifade etmektedirler. Diğer bir deyişle, yaş ve sınıf düzeyi arttıkça bireylerin birbirlerini daha az idealize ettikleri görülmektedir. Bu bilgiler ışığında bu bulgu, birinci sınıf üniversite öğrencilerinin yeni başladıkları ilişkilerine ya da yeni tanıdıkları sevgililerine birçok hayali ve olumlu özellikler atfedebildikleri, son sınıf öğrencilerinin ise aşkı daha gerçekçi tanımlamayı öğrendiklerinden sevgililerinin bir birey olarak hayallerindeki niteliklerle uyuşmayabileceklerini anladıkları şeklinde yorumlanabilir.

Sınıf düzeyi değişkeni açısından elde edilen bir diğer bulgu ise, romantik ilişki inançları arasında yer alan *ilk ve tek* inancına, birinci ve ikinci sınıf öğrencilerinin dördüncü sınıf öğrencilerine oranla daha yüksek düzeyde sahip olduklarına yöneliktir. Bandura'nın (1999) Sosyal Bilişsel Öğrenme Kuramı'na göre cinsiyet, yaş, tutumlar gibi bireysel özellikler bireyin bilişsel süreçlerini ve davranışlarını etkilemektedir. Birey, birlikte olduğu kişi ile paylaştığı yaşantılarda, deneme yanılma yoluyla işlevsel olan düşünce sistemlerini ve davranışlarını geliştirme olanağına sahip olabilmekte, böylece önbilgilerini

kullanarak ileriyi düşünme ve davranışlarını şekillendirme kapasitesini geliştirmektedir. Bu nedenle, yaş ilerledikçe romantik ilişkiye yönelik deneyim de artış göstermektedir. Dolayısıyla dördüncü sınıf öğrencilerinin, geçmiş ilişki deneyimlerine bağlı olarak kendilerine, romantik eşlerine ve ilişkilerine yönelik daha gerçekçi değerlendirmelerde bulunabildikleri düşünülebilir.

Romantik ilişki yaşama durumu değişkeni ele alındığında ortaya çıkan bulgular ise 'daha önce yaşamayıp, şimdi romantik bir ilişki yaşayan' öğrencilerin *aşk bir yol bulur* inancının, diğer gruplardaki öğrencilerden daha yüksek olduğunu göstermektedir. Aşık olmanın öz güveni artırıp, benlik algısını güçlendirdiği ve bireyi duygusal olarak olgunlaştırarak daha olumlu bir kişilik geliştirmesini sağladığı vurgulanmaktadır (Pines, 2010). Bu nedenle, üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerde uzun ömürlü ve dayanıklı ilişkiler için çaba gösterdikleri görülmektedir (Collins, 2003). Bu bilgiler ışığında, öğrencilerin bağlılığı ve ilişki süresini arttırmak adına ilişkilerine yönelik engelleri görmezden gelmeye ve problemlerle baş etmeye yönelik bir tutum geliştirebilecekleri, özellikle de ilk kez romantik bir ilişki yaşayan öğrencilerin, ilişkilerinin başlangıç aşamasında daha heyecanlı, sorunlarla baş etme konusunda daha istekli ve engeller karşısında daha iyimser olabilecekleri ileri sürülebilir.

Bu konudaki bir başka bulgu ise 'daha önce ve şimdi romantik bir ilişki yaşayan' öğrencilerin *aşk bir yol bulur* inançlarının 'daha önce yaşamayıp şimdi romantik bir ilişki yaşamayan' ve 'hiç romantik bir ilişki yaşamayan' öğrencilere göre daha yüksek olduğu yönündedir. Elde edilen bu bulgu Tüfekçi (2008) ve Bahadır'ın (2006) araştırma bulgularıyla paralellik göstermektedir. Söz edilen bu çalışmalar sonucunda ulaşılan romantik ilişki sayısı ile ilişkiye yönelik güven hissi ve ilişkideki çatışma sıklığı arasında negatif yönlü bir ilişki olduğu bulgusu dikkate alındığında, 'daha önce ve şimdi bir romantik ilişki yaşayan' öğrencilerin halen yaşamakta oldukları ilişkilerde kendilerini daha az güvende hissettikleri ve daha az çatışma yaşama eğiliminde oldukları düşünülebilir. Bu durum, öğrencilerin ilişki deneyimleri arttıkça aşkın her koşulda yürümeyebileceğine ve romantik ilişkinin bitebileceğine yönelik gerçekçi inançlarının arttığı, dolayısıyla ilişkinin asla bitmeyeceğine yönelik güven hissinin kaybolduğu ve ilişkideki çatışmaları azaltmaya yönelik daha uzlaşmacı bir tutum göstermeye başladıkları biçiminde değerlendirilebilir.

Romantik ilişki inançları arasında yer alan *ilk ve tek* inancı açısından elde edilen bulgular ise 'daha

önce yaşamayıp, şimdi romantik bir ilişki yaşayan öğrencilerin *ilk ve tek* inançlarının, diğer tüm gruplardan daha yüksek olduğunu göstermektedir. Sprecher ve Metts (1999), *ilk ve tek* inancının, bir ilişkinin gelişim aşamasında bireyin davranışlarını, ilişki dinamiğini ve ilişki dayanıklılığını olumlu yönde etkilediğini ifade etmektedirler. Genellikle ilk romantik ilişkilerine, ilk aşklarıyla sonsuza dek birlikte olmaları gerektiğine yönelik beklentilere sahip olmaları nedeniyle ilk kez romantik bir ilişki yaşayan öğrencilerin, romantik eşlerinin yaşamlarındaki ilk ve son kişi olmalarına yönelik bir inanç geliştirmeleri olası görünmektedir.

Son olarak, 'daha önce yaşamayıp, şimdi romantik bir ilişki yaşayan' öğrencilerin *idealleştirme* inançlarının, diğer gruplardan daha yüksek olduğu bulgular arasında yer almaktadır. Pines (2010), sevgiliyi idealize etmenin "kendini gerçekleştiren kehanet" gibi işlediğini ifade etmektedir. Pines'e göre sevgililer, birbirlerini ne kadar idealize ederlerse, birlikte kalma olasılıkları da o kadar güçlü olmaktadır. Bu nedenle, ilişkinin başlangıcında birbirlerini daha çok idealize eden çiftlerin, ilişkiden aldıkları doyuma da bir artış olmaktadır.

Sonuç olarak, bu çalışmadan elde edilen bulgular doğrultusunda, üniversite psikolojik danışma ve rehberlik (PDR) merkezleri bünyesinde öğrencilerin romantik ilişki inançlarına yönelik çeşitli rehberlik etkinlikleri (söyleşi, çalışma grubu, broşür vb.) sunulmasının, üniversite öğrencilerinin gerçekçi olmayan romantik ilişki inançlarına yönelik farkındalık kazanmalarına önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir. Böylece, öğrencilerin kendi romantik ilişki inançlarını yeniden gözden geçirmeleri ve ilişkilerinde yaşayabilecekleri olası sorunlar karşısında yardım alabilecekleri kaynakları kullanmaları konusunda müşavirlik hizmetleri de sunulmuş olacaktır. Bununla birlikte, öğrencilerin

üniversite yaşamı sürecinde yaşadıkları problemler karşısında yararlandıkları en önemli sosyal destek kaynaklarından birinin de akran grupları olması dikkate alınarak, üniversite PDR merkezleri bünyesinde sosyal ilişkilerin geliştirilmesi temelinde yakın ve romantik ilişkilerin de ele alındığı akran rehberliği uygulamaları gerçekleştirilebilir.

Bilindiği üzere, romantik ilişkilere yönelik inançlar, temelde romantik bir ideolojiye bağlı olarak gelişmektedirler. Özellikle romantik ilişki sorunlarına yönelik destek almak için üniversite PDR merkezlerine başvuran öğrencilerin, romantik ilişkilere yönelik çatışma, kıskançlık, yalnızlık, problem çözme ve özgüven gibi konularda yaşanan sorunları dile getirdikleri gözlemlenmektedir. Bu durumlar, çoğunlukla romantik ilişkilere yönelik abartılı beklentilerin ya da gerçekçi olmayan inançların bir ürünü olabilmektedir. Bu anlamda, bireysel psikolojik danışma sürecinde üniversite öğrencilerinin sahip oldukları rasyonel olmayan inançlara yönelik farkındalık kazanmalarını kolaylaştırmak ve gerektiğinde bu inançlarını değiştirmelerine yardımcı olmak amacıyla özellikle bilişsel yaklaşım temelli stratejiler kullanılabilir.

Bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilere yönelik inançları kapsamında dört temel inanç (aşk bir yol bulur, ilk ve tek, idealleştirme ve ilk görüşte aşk) üzerinde çalışılmıştır. Gelecekte yapılacak çalışmalarda, romantik ilişkilere yönelik farklı ilişki inançlarının ele alınmasının bu konuda daha detaylı bir alan yazın oluşumuna büyük ölçüde katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bununla birlikte, romantik ilişkilere yönelik inançların kültüre dayalı olarak farklılıklar gösterdiği (Sprecher ve Toro-Morn, 2002) düşünüldüğünde, bu konuda kültürlerarası araştırmaların yapılması ilgili alan yazına önemli katkılar sunacaktır.

Kaynaklar

- Assad, K. K. ve Donnellan, M. B. (2007). Optimism: An enduring resource for romantic relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 93(2), 285-297.
- Bahadır, Ş. (2006). *Romantik ilişkilerde bağlanma stilleri, çatışma çözme stratejileri ve olumsuz duygu durumu düzenleme arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Bandura, A. (1999). Social cognitive theory: An agentic perspective. *Asian Journal of Social Psychology*, 2, 21-41.
- Beştav, G. (2007). *Romantik ilişki doyumu ile cinsiyet, bağlanma stilleri, rasyonel olmayan inançlar ve aşka ilişkin tutumlar arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Bradbury, T. N. ve Fincham, F. D. (1988). Individual difference variables in close relationships: A contextual model of marriage as an integrative framework. *Journal of Personality and Social Psychology*, 54(4), 713-21.
- Can, S. (2006). *Genç yetişkinlik döneminde bireylerin karşı cinsle duygusal ilişkilerindeki çatışma çözme biçimlerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

- Carlson, W. ve Rose, A. J. (2007). The role of reciprocity in romantic relationships in middle childhood and early adolescence. *Merrill-Palmer Quarterly*, 53, 262-290.
- Choo, P., Levine, T. ve Hatfield, E. (1996). Gender, love schemas, and reactions to a romantic break-up. *Journal of Social Behavior and Personality*, 11, 143-160.
- Coleman, M. ve Ganong, L. (1992). Gender differences in expectations of self and future partner. *Journal of Family Issues*, 33, 55-61.
- Collins, W. A. (2003). More than myth: The developmental significance of romantic relationship during adolescence. *Journal of Research of Adolescence*, 13, 1-24.
- Creasey, G. ve Ladd, A. (2004). Negative mood regulation expectancies and conflict behaviors in late adolescent college student romantic relationships: The moderating role of generalized attachment representations. *Journal of Research on Adolescence*, 14(2), 235-255.
- Creasey, G., Kershaw, K. ve Boston, A. (1999). Conflict management with friends and romantic partners: The role of attachment and negative mood regulation expectancies. *The Journal of Youth and Adolescence*, 28(5), 523-543.
- Davies, M. F. (2006). Irrational beliefs and unconditional self-acceptance: Correlational evidence linking two key features of REBT. *Journal of Rational-Emotive and Cognitive-Behavior Therapy*, 24(2), 113-124.
- DeBord, J., Romans, J. S. C. ve Krieschok, T. (1996). Predicting dyadic adjustment from general and relationship-specific beliefs. *Journal of Psychology*, 130, 263-280.
- Demir, M. (2008). Sweetheart, you really make me happy: Romantic relationship quality and personality as predictors of happiness among emerging adults. *Journal of Happiness Studies*, 9, 57-277.
- Eidelson, R. J. ve Epstein, N. (1982). Cognition and relationship maladjustment: Development of a measure of dysfunctional relationship beliefs. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 50, 715-720.
- Erikson, E. H. (1968). *Identity: Youth and crisis*. New York: W.W. Norton ve Company, Inc.
- Feiring, C. (1996). Concepts of romance in 15-years-olds. *Journal of Research on Adolescence*, 6, 181-200.
- Furman, W. (2002). The emerging field of adolescent romantic relationships. *Current Directions in Psychological Science*, 11, 177-180.
- Furman, W. ve Shaffer, L. A. (1999). A story of adolescence: The emergence of other-sex relationships. *Journal of Youth and Adolescence*, 28, 513-522.
- Florsheim, P. ve Moore, D. R. (2008). Observing differences between healthy and unhealthy adolescent romantic relationships: Substance abuse and interpersonal process. *Journal of Adolescence*, 31, 795-814.
- Fokkert, J. ve Van Kooten, A. M. (2009). *Relationship beliefs: their association with entering into a relationship, their change over time and with transitions in relationship status*. Unpublished Master Thesis. Utrecht University, Netherlands. [Online] Retrieved on 22-November-2011, at URL: <http://igitur-archive.library.uu.nl>
- Gizir, C. A. (2012). İlişki İnançları Ölçeği'nin uyarlanması: Geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 37-45.
- Güven, N. (2005). *İlişkilerle ilgili bilişsel çarpıtmalar ve evlilikte problem çözme becerilerinin evlilik doyumu ile ilişkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Hamamcı, Z. (2005). Dysfunctional relationship beliefs in marital satisfaction and adjustment. *Social Behavior and Personality*, 33(4), 313-328.
- Hazan, C. ve Shaver, P. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of Personality and Social Psychology*, 52, 511-524.
- Honeycutt, J. ve Cantrill, J. (2001). *Cognition, communication and romantic relationships*. Mahwah, NJ: Erlbaum.
- James, S., Hunsley, J. ve Hemsworth, D. (2002). Factor structure of the relationship belief inventory. *Cognitive Therapy and Research*, 26(6), 729-744.
- Knee, C. R. (1998). Implicit theories of relationships: Assessment and prediction of romantic relationship initiation, coping and longevity. *Journal of Personality and Social Psychology*, 74, 360-370.
- Knox, D. H. ve Sporakowski, M. J. (1968). Attitudes of college students toward love. *Journal of Marriage and The Family*, 30(4), 638-642.
- Kuttler, A. F. ve Greca, A. M. L. (2004). Linkages among adolescent girls' romantic relationships, best friendships and peer networks. *Journal of Adolescence*, 27, 395-414.
- Küçükarslan, M. ve Gizir, C. A. (2013). Romantik İnançlar Ölçeği'nin uyarlanması: Geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(2), 461-469.
- Medora, N. P., Larson, J. H., Hortaçsu, N. ve Dave, P. (2002). Perceived attitudes towards romanticism: A cross-cultural study of American, Asian-Indian and Turkish young adults. *Journal of Comparative Family Studies*, 35(2), 155-76.
- Metts, S. ve Cupach, W. R. (1990). The influence of relationship beliefs and problem solving responses on satisfaction in romantic relationships. *Human Communication Research*, 17, 170-185.
- Montgomery, M. J. (2005). Psychosocial intimacy and identity: From early adolescence to emerging adulthood. *Journal of Adolescent Research*, 20(3), 346-374.

- Mosher, C. ve Danoff-Burg, S. (2007). College students' life priorities: The influence of gender and gender-linked personality traits. *Gender Issues*, 24, 21-33.
- Moss, B. F. ve Schwebel, A. I. (1993). Defining intimacy in romantic relationships. *Family Relations*, 42(1), 31-37.
- Neff, K. D. ve Suizzo, M. A. (2006). Culture, power, authenticity and psychological wellbeing within romantic relationships: A comparison of European American and Mexican Americans. *Cognitive Development*, 21, 441-457.
- Pines, A. M. (2010). *Aşık olmak: Sevgililerimizi neye göre seçeriz?* (Çev. M. Y. Uluengin) İstanbul: İletişim Yayınları.
- Ponzetti, J. J. ve Cate, R. M. (1988). The relationship of personal attributes and friendship variables in predicting loneliness. *Journal of College Student Development*, 29(4), 292-298.
- Q'sullivan, F. C. Cheng, M. M., Harris, M. H. ve Brooks-Gunn, J. (2007). I wanna hold your hand: The progression of social, romantic and sexual events in adolescent relationships. *Perspectives on Sexual and Reproductive Health*, 39(2), 100-107.
- Raley, R. K. ve Sullivan, M. K. (2010). Social-contextual influences on adolescent romantic involvement: The constarnints of being a numerical minority. *Sociological Spectrum*, 30, 65-89.
- Romans, J. S. C. ve DeBord, J. (1995). Development of the Relationship Beliefs Questionnaire. *Psychological Reports*, 76, 1248-1250.
- Sharp, E. A. ve Ganong, L. H. (2000). Raising awareness about marital expectations: Are unrealistic beliefs changed by integrative teaching? *Family Relations*, 49, 71-76.
- Shi, L. (2003). The association between adult attachment styles and conflict resolution in romantic relationships. *The American Journal of Family Therapy*, 31, 143-157.
- Sprecher, S. ve Metts, S. (1999). Romantic beliefs: Their influence on relationships and patterns of change over time. *Journal of Social and Personal Relationships*, 16, 834-851.
- Sprecher, S. ve Metts, S. (1989). Development of the Romantic Beliefs Scale and examination of the effects of gender and gender-role orientation. *Journal of Social and Personal Relationships*, 6, 387-411.
- Sprecher, S. ve Toro-Morn, M. (2002). A study of men and women from different sides of earth to determine if men are from Mars and women are from Venus in their beliefs about love and romantic relationships. *Sex Roles*, 46, 131-147.
- Stackert, R. A. ve Bursik, K. (2003). Why am I unsatisfied? Adult attachment style, gendered irrational relationship beliefs and young adult romantic relationship satisfaction. *Personality and Individual Differences*, 34, 1419-142.
- Tüfekçi, S. (2008). *Romantik ilişkilerde genç yetişkinlerin aşka ilişkin tutumları ve kişilik özellikleri: Transaksiyonel analiz ego durumları açısından bir değerlendirme*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Weaver, S. E. ve Ganong, L. H. (2004). The factor structure of the Romantic Beliefs Scale for African Americans and European Americans. *Journal of Social and Personal Relationships*, 21(2), 171-185.
- Zimmer-Gembeck, M. J. (2002). The development of romantic relationships and adaptations in the system of peer relationships. *The Journal of Adolescent Health*, 31, 216-225.

Extended Summary

An Investigation of University Students' Romantic Relationship Beliefs Related to Some Variables

Müzeyyen KÜÇÜKARSLAN and Cem Ali GİZİR

Forming close relationships (as a sense of intimacy) including romantic relationships is a basic need and developmental task for most university students and it is supposed to be one of the most important key aspect of the development of healthy personal identity (Demir, 2008; Erikson, 1968; Kuttler & Greca, 2004). Research has indicated that satisfying romantic relationship is also associated with well-being of individuals (Assad & Donnellan, 2007; Collins, 2003; Florsheim & Moore, 2008; Neff & Suizzo, 2006). Moreover, there is a growing body of research has focused on the negative impacts of unsatisfying romantic relationship experiences on the levels of stress, interpersonal conflicts, and difficulties living in romantic and social relationships (Creasey & Ladd, 2004; Shi, 2003; Zimmer-Gembeck, 2002).

One of the most striking incompetence of developing and/or maintaining romantic relationships is based commonly on pre-existing beliefs individuals hold about what relationships should be like (Knee, 1998; Sprecher & Metts, 1999). In the related literature, there are diverse terms used for these relationship beliefs including "generalized relationship expectations or beliefs" (Hazan & Shaver, 1987; Sprecher & Metts, 1999), "unrealistic relationship standards" (DeBord, Romans, & Krieshok, 1996), and "irrational relationship beliefs" (Sharp & Ganong, 2000). According to Sprecher and Metts (1989; 1999), these generalized relationship expectations represent an idealistic romanticism include: (a) love at first sight can be possible; (b) there can be only one ideal partner; (c) idealization of the experiencing romantic relationship; and (d) love can conquer any barrier and finds a way. Based on this formalization of idealistic romanticism, the present study mainly focused on the irrational romantic relationship beliefs of university students. The related literature indicated that most research available on the topic of irrational relationship beliefs generally focuses on married couples but the number of studies available in this area related to university students

is limited, especially in Turkey. It is obvious that university counseling centers might be aware of the importance of romantic relationships in the lives of university students and the developmental sequence regarding their beliefs on love. For this reason, the purpose of this research is to determine whether there is a difference among university students' romantic relationship beliefs in regard to gender, grade level and dating status.

Method

The sample of the study consisted of 957 (559 female, 398 male) undergraduate students enrolled at a state university during 2010-2011 academic year. The age of students ranged from 18 to 30 with a mean of 21.51 (SD=1.89). Two instruments, namely, "Demographic Data Form" and "Romantic Beliefs Scale" (Sprecher & Metts, 1989) adapted to Turkish were used in the present study. One way analysis of variance (ANOVA) and t-test were used to analyze the data.

Results and Discussion

The results of the study revealed that university student' romantic relationship beliefs differed significantly in terms of gender, grade level and dating status. Specifically, males were significantly more likely to have beliefs about "love finds a way" than females. Research indicated that women are more sensitive than men to potential problems in a relationship (Choo, Levine, & Hatfield, 1996) and they seem to be more likely to view disagreement as threatening to a romantic love (Stackert & Bursik, 2003). In other words, women are more sensitive and objective while men are more subjective and avoidant in front of the conflicts or challenges emerging in the romantic relationships. So, it seems that women take a more pragmatic approach while men tend to be more likely optimistic and hopeful in their beliefs about "love finds a way" (Sprecher & Toro-Morn, 2002).

The results also indicated that men reported a higher level of relationship belief in “love at first sight” than women. Related research showed that men give emphasis to physical attractiveness (quality of physical health and potential for healthy offspring) and women tend to emphasize economic potential (intelligent, being well educated, having a good job and a high salary) when selecting a future mate (Coleman & Ganong, 1992; Medora, Larson, Hortaçsu, & Dave, 2002; Pines, 2010). The basic premise of this position is that men tend to view their relationships in more idealistic or romantic terms (Sprecher & Metts, 1989) because of selecting a romantic mate on the basis of physical attractiveness.

When grade level is taken into consideration, the results showed that both freshman and sophomore students were significantly more likely to have beliefs about “idealization” and “one and only love partner” than senior students. Knox and Sporakowski (1968) explained that unlike the freshman, the senior students usually have a more realistic perception of their partner and romantic relationships because of their increasing romantic relationship experiences. In other words, freshman may still idealize their romantic relationships (love will be nearly perfect) or attribute much more positive characteristics to their first romantic partner with a preconceived image such as finding the right mate in the first date. However, senior students have learned to evaluate their partner and romantic relationship more realistically over a period of years within their dating experiences.

When dating status of students considered, it was found that the students who involved in a romantic relationship for the first time were significantly more likely to have romantic beliefs, namely “love finds a way”, “one and only love partner” and “idealization” than the other groups of students, including students who have a romantic breakup and/or single students. The possible explanation for this difference might be found in the literature. For example, Sprecher and Metts (1999) proposed that these three beliefs may be influential on relational affect and behaviors of students only at the beginning stage of relationship and may not influence the dynamics of the romantic relationship after it has been established. On the other hand, they stated that a significant decline in idealistic romantic beliefs as “one and only” and “love finds a way” can be observed among students who have a romantic breakup after their relationships ended.

Conclusion

Results of the present study revealed that assessing irrational romantic beliefs of university students provide fruitful direction for university counseling center staff working with students seeking assistance with romantic relationship issues. Counselors may design and offer outreach activities related to various relationship beliefs and their impact on the behaviors of romantic partners. Further research is needed with various samples and different irrational romantic beliefs to replicate the findings and to examine potential explanations for the results of the present study.